

BEDRE DAGPENGE- DÆKNING

- økonomisk tryghed

Dagpengekort
Månedskort

Husk at læse vejledningen på side 2, før De udfylder blanketten.

CPR nr. _____

_____ mandag den _____ Til søndag den _____ Fra uge nr. _____ Til uge nr. _____ Data for tilmelding til AF _____

Navn _____

Uge nr.	Løn- arbejde Timer	Selvst. virks. Timer	Arbejdsgiverens navn og adresse	Uge nr.	Løn- arbejde Timer	Selvst. virks. Timer	Indtægt i hele kroner	Arbejdsgiverens navn og adresse
Mandag				Mandag				
Tirsdag				Tirsdag				
Onsdag				Onsdag				
Torsdag				Torsdag				
Fredag				Fredag				
Lørdag				Lørdag				
Søndag				Søndag				

Uge nr.	Løn- arbejde Timer	Selvst. virks. Timer	Indtægt i hele kroner	Arbejdsgiverens navn og adresse
Mandag				
Tirsdag				
Onsdag				
Torsdag				
Fredag				
Lørdag				
Søndag				

_____ altid udfyldes - Sæt X

Jeg ønsker fortsat at være tilmeldt AF, fordi:

- jeg venter at være helt eller delvis ledig i næste udbetalingsperiode.
- jeg skal holde ferie/gå på kursus i næste udbetalingsperiode.

_____ fordi jeg _____ udbetalingsperiode: _____

_____ mindst 14 dage _____

_____ er at stå tilmeldt som ledig.

_____ afmelder a-kassen Dem _____ dagpengekort.

Underskrift

Jeg erklærer på tro og love, at oplysningerne er sande og korrekte, og at ændringer i de forhold, som jeg har oplyst, er grundlaget. Jeg erklærer samtidig, at jeg er tilmeldt til Job- og CV-banken. Endvidere erklærer jeg, at jeg har indlagt mit CV i Job- og CV-banken. Endvidere erklærer jeg, at jeg har været fyldstgørende i den periode, som er nævnt i dagpengekortet, og at jeg har været fyldstgørende i den periode, som er nævnt i dagpengekortet, og at jeg har været fyldstgørende i den periode, som er nævnt i dagpengekortet.

Et debatoplæg fra:

fagligt : netværk
ANSVAR : for en bedre
: fremtid

FORORD

Tilsyneladende hviler det danske A-kasse-system godt og trygt i sig selv.

A-kassernes Samvirke har i efteråret 2004 dokumenteret, at a-kasserne gennem de sidste 5 år har været i stand til at tiltrække og fastholde 3/4 af lønmodtagerne – ganske godt gået, når man ser på den turbulens, som området har været udsat for i samme periode.

Men der er faresignaler. Aldersprofilen på a-kassemedlemmerne er under forandring. Der er relativt færre under 30 år, og relativt flere over 45 år. De unge er begyndt at vælge A-kassen fra, det er for dyrt i forhold til, hvad de får for pengene.

Den megen snak om "lønforsikring" er et andet faresignal. Indtil nu er det ikke mange lønmodtagere, der har benyttet sig af det. Men en voksende gruppe finder, at dækningen er så dårlig, at de er villige til at betale noget mere for at være dækket bedre ind.

Private forsikringselskaber har gennem længere tid tilbudt sig på dette marked. Nu er også flere af de store fagforbund gået i gang med at tilbyde forskellige former for lønforsikring som tillæg til A-kassemedlemskabet.

I Fagligt Ansvar finder vi, at det er en meget uheldig udvikling.

Det er vand på de borgerliges mølle, hvis fagbevægelsen selv viser vejen for en model med en skrabet grundydelse, der suppleres med individuelle tillægforsikringer. Hvis vi kan acceptere det, når det drejer sig om understøttelse, hvorfor så ikke når det drejer sig om folkepension, sygedagpenge og andre offentlige ydelser?

Fra politisk hold er der også tiltag, som vil øge presset for individuelle forsikringer.

Vi tænker på det såkaldte "jobfradrag" som den borgerlige regering har indført,

og som Socialdemokratiet foreslår næsten en fordobling af. Det er rigtigt at et "jobfradrag", er til størst fordel for de lavtlønnede – når de er i arbejde! Men når de bliver ledige, bliver det en dobbelt straf.

Det vil selvfølgelig øge presset for, at den enkelte forsikrer sig mod ekstra lønnedgang, og dermed forstærke den uheldige udvikling væk fra et kollektivt forsikringssystem.

I forhold til de ledige bygger det på den fejlagtige antagelse, der har styret de sidste 15 års arbejdsmarkedspolitik, at der bliver flere arbejdspladser, fordi man forringer de lediges vilkår.

Bortset fra, det er et klart usolidarisk forslag, der relativt forringer levevilkårene for alle på overførselsindkomster – som om det ikke var nok, at deres ydelser reguleres dårligere end den almindelige lønudvikling.

Vi mener, det haster med en helt anden dagsorden i diskussionen om dagpengesystemet, og har derfor bedt økonom Frank Aaen se på følgende spørgsmål:

- Hvordan ser det rent faktisk ud med dækningsgraden af understøttelsen?
- Hvad vil det koste, hvis vi skal hæve den maksimale dagpengesats til for eks. 250.000 kr.?
- Hvilke finansieringsmodeller kan vi forestille os, hvis vi vil fastholde solidariteten?

Undersøgelsen viser, at det med den nuværende ret høje ledighed vil det koste ca. 3,9 mia. kr. netto at hæve den maksimale dagpengesats til kr. 250.000 om året - et beske-

” Det er vand på de borgerliges mølle, hvis fagbevægelsen selv viser vejen for en model med en skrabet grundydelse, der suppleres med individuelle tillægsforsikringer. Hvis vi kan acceptere det, når det drejer sig om understøttelse, hvorfor så ikke når det drejer sig om folkepension, sygedagpenge og andre offentlige ydelser? ”

dent beløb, sammenlignet med de ca. 10 mia. kr. som regeringen i 2004 besluttede at lette skatten med.

Gennemsnitsindtægten på det danske arbejdsmarked i 2001 var kr. 332.000,- alt inklusive. En maksimal dagpengesats på kr. 250.000,- vil betyde at dækningsgraden for en sådan indtægt hæves fra de nuværende ca. 51 % til ca. 75 %. Vi tror på, at store grupper vil finde, at det er en rimelig dækning, og at det vil give tilliden til det kollektive forsikringsprincip et kraftigt løft.

Hvordan skal det finansieres? Frank Aaen giver 4 forskellige modeller, der alle bygger på solidariske principper, i modsætning til den individuelle forsikring. Andre modeller kan tænkes, og vi deltager gerne i en debat om det, så længe der ikke er tale om ordninger, hvor de lavtlønnede kommer til at betale for en højere dækning til de højt-lønnede. Men uanset hvilken model man vælger, så er det ikke den "tue" der vælter velfærdsstatens budget.

Der er mange andre problemer i det danske dagpengesystem.

Det er generelt blevet for dyrt og for dårligt. Det er for svært at opnå dagpengeret, og alt for nemt at miste den igen. Gennem forskellige former for aktivering og virksomhedspraktik misbruges de ledige i vidt omfang som løntrykkere. Deres uddannelsesmuligheder har aldrig været gode, men de er blevet alvorligt beskåret under den borgerlige regering.

Alt det skal der også gøres noget ved. Men dagpengenes dækningsgrad er afgø-

rende for det store flertal af lønmodtagere, der aldrig eller kun i mindre grad berøres af ledighed. Det er denne gruppe, der skal opretholde det kollektive forsikringsssystem, og derfor må fagbevægelsen og arbejderpartierne komme med et klart og solidarisk svar på det problem.

En forhøjelse af den maximale dagpengesats, som foreslået, er selvfølgelig ikke noget svar til den store gruppe, der kun tjener 90 % af den nuværende sats. Derfor må man i samme åndedrag ændre reguleringen af dagpengene, så den følger den almindelige lønudvikling. Det er en forudsætning for, at de lavtlønnede – især unge – kan genvinde tilliden til systemet – og det er der skam også råd til!

Fagligt Ansvar

BEDRE DAGPENGE- DÆKNING

– økonomisk tryghed

Købekraften af den maksimale dagpengesats er faldet 7 % på lidt over 20 år. Økonom Frank Aaen giver her nogle bud på, hvad der kan gøres ved det.

Faldende kompensation

Det fremhæves som noget positivt om det danske arbejdsmarked, at der er meget mobilt, og at en af forudsætningerne for mobiliteten er et relativt godt dagpengesystem.

Problemet er bare, at dagpengesystemet bliver dårligere og dårligere. For mange grupper, særligt unge, er det svært at opnå ret til at modtage dagpenge, og for meget store grupper er arbejdsløshedsdagpengene meget små i forhold til den tabte lønindtægt. Dagpengenes værdi er faldet støt gennem de sidste godt 20 år.

Målt i købekraft er dagpengemaksimum i dag 7 pct. lavere end i 1982.

Da der samtidig har været en reallønsudvikling, er faldet målt i forhold til lønudviklingen endnu større.

I 1982 fik en faglært, mandlig LO-arbejder i gennemsnit 70 pct. af lønnen i understøttelse. I 2004 er dagpengene faldet til 59

pct. af lønnen. For en kvindelig ufaglært LO-arbejder er der sket et fald fra 87 pct. til 73 pct. For en tjenestemand er faldet fra 71 pct. til 63 pct. og for en privatansat funktionær er der sket et fald fra 62 pct. til 45 pct. af lønnen.

Den seneste opgørelse over udviklingen viser, at hvis dagpengene skulle have fulgt udviklingen i timelønnen fra 1994 til 2005, så skulle dagpengemaksimum - efter regeringens beregninger - være på 200.000 kr. og ikke de godt 170.000 kr., der nu er maksimum. Der er således et efterslæb på 30.000 kr.

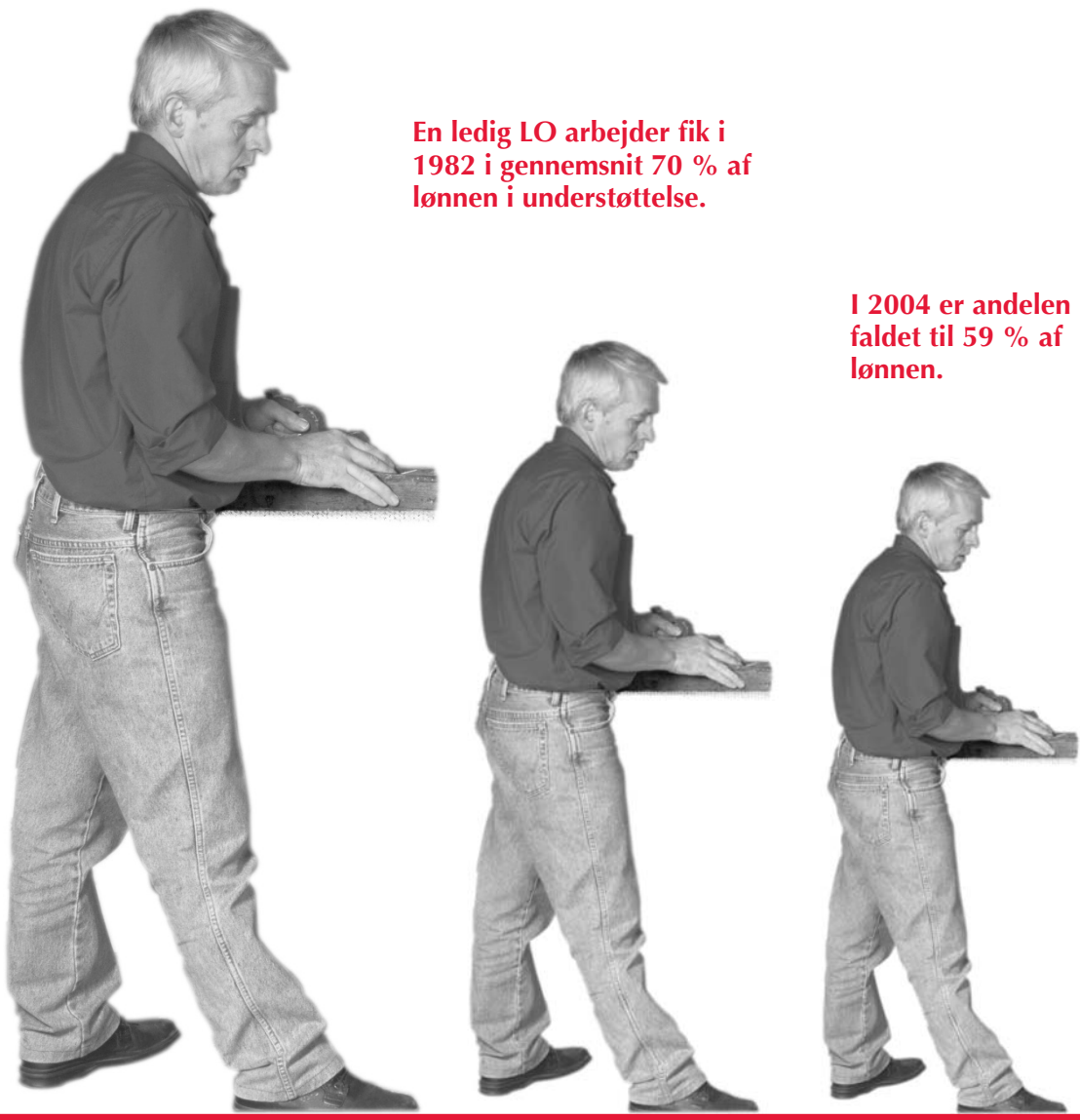
Når borgerlige politikere taler om at dagpengene skal ned, for at få flere i arbejde, må vi altså konstatere at dagpengene allerede er sat ned, endog ganske betydeligt.

Pres for en bedre dækning

Den dårlige kompensation har medført et pres på a-kasserne, og flere fagforbund har indført eller taler om at indføre supplerende forsikringer, så den samlede dækning bliver højere.

De fleste ordninger er individuelle med det problem, at den højere dækning opnås

” Den seneste opgørelse over udviklingen viser, at hvis dagpengene skulle have fulgt udviklingen i timelønnen fra 1994 til 2005, så skulle dagpengemaksimum - efter regeringens beregninger - være på 200.000 kr. og ikke de godt 170.000 kr., der nu er maksimum. Der er således et efterslæb på 30.000 kr. ”

En ledig LO arbejder fik i 1982 i gennemsnit 70 % af lønnen i understøttelse.

I 2004 er andelen faldet til 59 % af lønnen.

af dem, der har råd til at betale ekstra. Desuden er der typisk ekstra krav til uafbrudt beskæftigelse forud for, at man kan tegne en tillægsforsikring. Desuden er perioden, hvor man får højere dagpenge, kortere end de generelle regler, typisk et halvt eller 1 år.

Ordningerne er individuelle og med strammere krav end de, der gælder for a-kassen generelt, fordi de ellers vil blive meget dyre. En kollektiv ordning vil særligt

for de faggrupper, der er mest ramt af ledighed, medføre en urealistisk høj pris for den ekstra forsikring.

Alle ordningerne bryder således med de solidariske principper, der hidtil har været gældende.

A-kassernes Samvirke har arbejdet med en kollektiv model, hvor en tidsbegrænset forhøjelse af dagpengemaximum gennemføres for alle i form af en generel

kontingentforhøjelse. Forslaget møder modstand fra faggrupper med relativ lav arbejdsløshed. Samtidig indebærer det, at de lavest lønnede grupper, der ikke får fulde dagpenge eller kun tjener lidt mere end det, der kan give fulde dagpenge, kommer til at betale et højere kontingent, for at dem, der er højere lønnede eller højtlønnede, får en højere understøttelse. En forhøjelse af kontingentet kan samtidig medføre et fald i antallet af medlemmer i a-kasserne.

Meget taler således for, at en forhøjelse af dagpengemaksimum skal dækkes over statskassen, hvis det solidariske og kollektive element i a-kasserne skal opretholdes.

Hvad koster en forhøjelse af dagpengemaksimum?

Hvis dagpengemaksimum forhøjes til 250.000 kr. vil det ifølge et skøn fra A-kasernes Samvirke medføre en ekstra udgift til

dagpenge på ca. 7,9 milliarder kr. En væsentlig del af dette beløb vil vende tilbage til de offentlige kasser i form af skatter og afgifter (fordi man kan gå ud fra, at stort set hele merindkomsten for arbejdsløse vil gå til øget forbrug).

En forhøjelse af dagpengemaksimum vil udløse 3 milliarder kr. i ekstra personskatter. Moms og afgifter af den ekstra disponible indkomst kan skønnes til ca. 20% af den indkomst, der er tilbage efter skat, svarende til 1 milliard kr. Samlet vil ca. 4 milliarder kr. vende tilbage til de offentlige kasser. Nettoudgiften kan således skønnes til 3,9 milliard kr.

Der vil også ske en besparelse på udgifter til indkomstafhængige sociale ydelser, f.eks. boligsikring.

En del af skatteindtægterne og besparelserne på de sociale konti vil tilfalde kommunerne og amterne, men da den form for ændringer i kommunernes økonomi typisk

” Hvis dagpengemaximum forhøjes til 250.000 kr. vil det ifølge et skøn fra A-kassernes Samvirke medføre en ekstra udgift til dagpenge på ca. 7,9 milliarder kr. En væsentlig del af dette beløb vil vende tilbage til de offentlige kasser i form af skatter og afgifter. ”

udlignes over bloktilskuddet til kommunerne og amterne, gås der her ud fra, at staten betaler alle udgifter og modtager alle ekstra skatter og sparede sociale udgifter.

På den baggrund kan det skønnes, at nettoudgiften for staten vil udgøre mindre end 3,9 milliarder kr.

Forslag til finansiering

I det følgende præsenteres nogle forskellige modeller til en finansiering af den nævnte udgift (der evt. kan kombineres).

1. LUK SKATTEHULLERNE:

Regeringen har efter pres besluttet sig for at lukke det såkaldte TDC-hul, der gør det muligt for store koncerner at lave fiktive skatteunderskud i udlandet, der efterfølgende kan trækkes fra i deres danske skat. Regeringen mener selv, at lukningen af dette hul kan sikre 2 milliarder kr. i ekstra skat. Desværre vil regeringen straks forære pengene til erhvervslivet i form af en generel skattelettelse. Langt den største del af lettelsen vil tilfalde bankerne, forsikringsselskaberne. A.P.Møller - Mærsk og de andre olieselskaber i Nordsøen. Aflyses denne skattelettelse vil halvdelen af udgiften til forhøjelsen af dagpengemaximum være sikret. Lukkes der samtidig nogle af de øvrige skattehuller til fordel for erhvervslivet - bl.a. for rederierne og multinationale selskaber - kan den resterende finansiering skaffes.

2. TAG EN DEL AF DE SKATTE- LETTELSER, DE RIGESTE HAR FÅET:

Skattestoppet har medført skattelettelser for ca. 20 milliarder kr. Arbejdsløse har stort set ikke fået en krone, mens højtlønnede har tjent tusindvis af kr. Denne ulighed kan der gøres noget ved, hvis topskatten blev sat i vejret svarende til de 3,9 milliarder kr. En forhøjelse af topskatten med 4% - fra 15% til 19% - vil give over 4 milliarder kr.

En forhøjelse af topskatten rammer indkomster på over 340.000 kr. (før fradrag af AM-bidrag) og vil i sagens natur ramme med et stigende beløb, jo højere indkomst. Ved indkomster på 360.000 kr. vil en forhøjelse på 4% medføre en ekstra skat på under 800 kr. om året. Indkomster på 500.000 vil få en merskat på ca. 500 kr. om måneden. Til gengæld vil disse grupper få en markant bedre dækning ved arbejdsløshed.

I de fleste tilfælde vil forhøjelsen af topskatten ikke medføre en højere skat, end der blev betalt før regeringens skattelettelser.

3. TAG AF OVERSKUDET:

Udgiften til at forhøje dagpengemaximum kan tages fra overskuddet på statsbudgettet. Finansministeriet regner med et stærkt stigende overskud i de offentlige kasser fra 2004 og frem. I december 2004 blev der anslået et overskud på 22 milliarder kr. Siden er der desuden fundet ekstra 23 milliarder kr. i statskassen. Det er usikkert, hvor meget de offentlige kassers overskud vil vokse til i de kommende år, men merudgiften til at forhøje dagpengemaximum vil ikke udgøre mere end 10-15% af overskuddet. Det eneste negative ved denne finansiering er, at nedbringelsen af statsgælden vil ske noget langsommere.

4. LAD ARBEJDSGIVERNE BETALE:

Beløbet kan skaffes ved at genindføre et arbejdsgiverbetalt AM-bidrag. Frem til år 2000 betalte arbejdsgiverne et arbejdsmarkedsbidrag, men det er fjernet. Da lønsummen i den private sektor udgør over 500 milliarder kr., vil et AM-bidrag på 0,8 pct. give den nødvendige finansiering, efter der er taget højde for at selskabsskatten vil falde lidt når virksomhedernes overskud bliver lidt mindre. Arbejdsgivernes AM-bidrag var i 1999 på 0,6 pct.

Frank Aaen, 15/1 2005.

fagligt : netværk
ANSVAR : for en bedre
: fremtid

Fagligt ansvar er et landsdækkende tværfagligt netværk af fagforeninger og tillidsfolk – en fælles politisk platform for konkrete aktiviteter imod regeringens angreb på de svageste. »Fagligt ansvar« arbejder også for, at der bliver skabt et troværdigt alternativ til den borgerlige regerings politik.

Netværket er åbent for alle, vil du gerne tilmeldes, enten en temagruppe, eller nogle af de konkrete aktiviteter eller modtage nyhedsbrev, så gå på www.fagligtansvar.dk.

WEB: www.fagligtansvar.dk • **MAIL:** post@fagligtansvar.dk • **TELEFON:** 28 82 41 49

